

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі
Жалпы білім беретін пәндер циклы / ТК
АБАЙ ІЛІМІ

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны		Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)	
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
99535 Абай ілімі	5	1.7	3.3	0	5	6
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
Офлайн	ЖББ ТК	Проблемалық	Семинар, шығармашылық жұмыс	Емтихан/офлайн/эссе		
Дәріскер (лер)	Л.Ж. Мұсалы, ф.ғ.к., доцент, профессор м.а.					
e-mail:	mj_laila@mail.ru					
Телефоны:	+7 707 521 53 83					
Ассистент (тер)	Б. Даутова, аға оқытушы					
e-mail:	Dautova.bibigul1979@gmail.com					
Телефоны:	+7 705 750 45 56					
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*			ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)		
Болашақ мамандардың кәсіби білімін, түсінігін, қабілетін Абай іліміне сай елдің ынтымағы мен бірлігін нығайту, қоғамның интеллектуалдық әлеуетін (потенциалын) арттыру мақсатында қолдану күзіндеттілігін қалыптастыру.	1.Білім алушы Абай шығармаларындағы негізгі философиялық идеялар мен концепцияларды мысалы, мораль, этика, әлеуметтік өзгерістер және тұлғалық даму сияқты тақырыптарды түсіндіріп бере алатын болады. Білім алушы Абай дәуіріндегі мәселелерді және оның идеялары қазіргі заман контекстінде қалай өзекті болып қалғанын талдай алатын болады.			Біледі: Білім алушы Абайдың негізгі философиялық ой-пікірлерін, оның ішінде адамгершілік, әдептілік, әлеуметтік өзгерістер және тұлғалық даму туралы көзқарастарын біледі және олардың мазмұны мен мағынасын түсіндіре алады.		
				Істей алады: Білім алушы Абай дәуіріндегі мәселелерді және оның ой-пікірлерінің қазіргі қоғамдық-мәдени мәселелермен байланысын анықтай отырып, оның шығармаларын талдап, түсіндіре алады.		
				Меңгереді : Білім алушы Абайдың философиялық концепцияларына және олардың өзектілігіне сыни тұрғыдан талдау жасай отырып, осы білімдерін пайдалана отырып, оның идеяларының қазіргі қоғамға әсері туралы негізді дәлелдер жасай білу дағдыларына ие.		
				Біледі: Білім алушы Абай өлеңдері мен қара сөздерінің негізгі тақырыптарын, идеясын біледі.		
				Істей алады: Білім алушы Абай өлеңдері мен қара сөздерінің мазмұнын, идеясын, тақырыбын түсіндіре және талдай алады.		
	2.Білім алушы Абайдың өлеңдері мен қара сөздерін интерпретациялап, шығармаларындағы негізгі тақырыптарды анықтап талдай алатын болады. Сонымен қатар білім алушы Абай шығармаларының көркемдік ерекшеліктері мен мәдени маңызын сыни тұрғыдан бағалай алатын болады.			Меңгереді: Білім алушы Абай шығармаларының көркемдік ерекшеліктерін және олардың мәдени маңызын сыни талдау дағдыларын меңгеріп, Абай шығармашылығының қазақ мәдениеті мен жалпы әдебиетке әсері туралы негізделген бағалаулар мен дәлелді қорытындыларды тұжырымдай алады.		

	3.Білім алушы Абайдың заманының тарихи және мәдени контекстін сипаттап, оның қазақ мәдениеті мен қоғамына әсерін анықтай алатын болады. Абайдың ілімін сол кезеңдегі басқа философиялық және әдеби ағымдармен салыстыра және салғастыра алатын болады.	<i>Біледі:</i> Білім алушы Абай дәуірінің тарихи және мәдени мәнмәтінін, оның ішінде негізгі оқиғалар мен үрдістерді, сондай-ақ Абайдың қазақ мәдениеті мен қоғамына әсерін біледі.
		<i>Істей алады:</i> Білім алушы тарихи және мәдени деректерді пайдалана отырып, Абайдың қазақ мәдениеті мен қоғамына әсерін сипаттай және талдай алады.
		<i>Меңгереді:</i> Білім алушы Абай ілімін сол кездегі басқа философиялық және әдеби ағымдармен салыстыра және салғастыра білуге дағдыланады, ұқсастықтары, айырмашылықтары және өзара ықпалы туралы дәлелді тұжырымдар жасайды.
	4.Білім алушы Абай ілімі пәні бойынша мәтіндерді зерделеу кезінде сыни ойлау және талдамалық тәсіл дағдыларын дамытатын болады. Білім алушы Абай іліміне байланысты тақырыптар бойынша негізделген дәлелдерді тұжырымдай алады және логикалық қорытындылар жасай алады.	<i>Біледі:</i> Білім алушы Абай іліміндегі мәтіндерді меңгертуде қолданылатын сыни тұрғыдан ойлаудың және аналитикалық тәсілдің негізгі қағидаларын біледі.
		<i>Істей алады:</i> Білім алушы Абай шығармаларының мәтіндерін талдағанда, оның іліміне қатысты негізгі тақырыптар мен мәселелер бойынша қисынды дәлелдер мен логикалық қорытындылар жасағанда сыни тұрғыдан ойлау мен аналитикалық тәсілді қолдана алады.
		<i>Меңгереді:</i> Білім алушы Абай шығармаларын терең талдау негізінде күрделі дәлелдер мен логикалық қорытындылар құрастыру, оның іліміне қатысты тақырыптарды өз бетінше сыни талдау және дәлелді талқылау қабілетін көрсете білу дағдысына ие болады.
	5.Білім алушы қазіргі заманғы әлеуметтік және мәдени мәселелерді талдау үшін Абайдың философиялық және мәдени идеяларын қолдана алады. Білім алушы өзінің этикалық және моральдық ұстанымын қалыптастыру үшін Абай шығармалары туралы білімді пайдалана алады.	<i>Біледі:</i> Білім алушы Абайдың философиялық және мәдени идеяларын, сондай-ақ оның шығармаларындағы негізгі тақырыптар мен моральдық құндылықтарды біледі.
		<i>Істей алады:</i> Білім алушы заманауи әлеуметтік және мәдени мәселелерді талдау үшін Абайдың философиялық және мәдени идеяларын қолдана алады, негізделген пікірлер мен ұсыныстар әзірлейді.
		<i>Меңгереді:</i> Білім алушы Абай шығармалары туралы білімді өзінің этикалық және моральдық ұстанымын қалыптастыру және негіздеу үшін, сондай-ақ қазіргі заманғы әлеуметтік және мәдени шындықтар контекстінде өз көзқарасын негіздеу үшін пайдалану дағдыларын меңгерген.
	6.Білім алушы Абай іліміне байланысты мәселелер бойынша өз ойларын ауызша да, жазбаша да нақты және дәлелді түрде жеткізе алатын болады. Білім алушы тақырыпты терең түсінуді көрсететін зерттеу жұмыстарын, эсселер мен презентациялар жасай алады	<i>Біледі:</i> Білім алушы Абай іліміне байланысты нақты және дәлелді жазбаша және ауызша жұмыстарды жасаудың негізгі талаптары мен стандарттарын біледі.
		Білім алушы Абайдың іліміне байланысты мәселелер бойынша өз ойларын ауызша да, жазбаша да, зерттеу жұмыстарын, эсселер мен презентациялар жасауды қоса алғанда, нақты және дәлелді түрде жеткізе алады.
		<i>Меңгереді:</i> Білім алушы өз аргументтері мен қорытындыларын жүйелі және логикалық

		баяндау кабілетін көрсете отырып, тақырыпты терең түсінуді көрсететін сапалы зерттеу жұмыстарын, эсселер мен презентацияларды жасау дағдыларына ие болады.
Пререквизиттер		
Постреквизиттер		
Оқу ресурстары	Әдебиет: негізгі, қосымша. 1. Абайтану. Таңдамалы еңбектер. 1-50-томдар / Жалпы редакциясын басқарған Ж.Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2015-2021. 2. Абайтану антологиясы. Он томдық. I-X томдар / Бас редакторы Ж. Түймебаев. Жалпы редакциясын басқарған Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. 3. Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері: мақалалар жинағы. Екінші кітап. – Алматы: Абай институты, 2022. 4. Абайтану. Таңдамалы еңбектер. Пәнаралық зерттеу. VIII-том. Жалпы редакциясын басқарған Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. 5. Абайтану. Лекциялар (оқу құралы) / Жалпы редакциясын басқарған Ж. Дәдебаев. – Алматы, 2021. 6. Абай (Ибраһим) Құнанбаев. Таңдамалы шығармалар. Екі томдық. Бірінші том. Өлеңдер. Поэмалар. – Алматы, 2021. 7. Абай (Ибраһим) Құнанбаев. Оқу кітабы. «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша жоғары білім беру ұйымдарына пайдалануға арналған. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. 8. Дәдебаев Ж. Абайдың антропологизмі. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 238 б. 9. Құнанбаев А. Таңдамалы шығармалары. Екі томдық. I, II томдар / Жалпы ред. басқ. Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. 10. Абай (Ибраһим) Құнанбайұлы. Таңдамалы даналық сөздер / Құрастырған, жалпы редакциясын басқарған Ж. Дәдебаев. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. - 96 б. Интернет-ресурстар: 1. https://abai.kaznu.kz/?cat=15 Абай институтының бейнелекциялары 2. http://elib.kaznu.kz/ әл-Фараби кітапханасы 3. http://kazneb.kz/ Қазақстандық Ұлттық электронды кітапхана 4. https://abai.kaznu.kz/ Абай институтының е-ресурстары 5. Қазақстанның ашық университеті openU.kz	

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «<u>Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері</u>», «<u>Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары</u>», «<u>Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі</u>» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail mj_laila@mail.ru +77075215383 немесе MS Teams-тегі https://teams.live.com/join/9439654795252?p=ts6iZenhF8BFgDka бейне байланыс арқылы кеңестік көмек ала алады. МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.
----------------------------	--

			Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.		
БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ					
Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі			Бағалау әдістері		
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарысөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
A	4,0	95-100	Өте жақсы		
A-	3,67	90-94			
B+	3,33	85-89	Жақсы		
B	3,0	80-84			
B-	2,67	75-79			
C+	2,33	70-74			
C	2,0	65-69			
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық		
D+	1,33	55-59			
D	1,0	50-54			
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			
Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.					
Аптасы	Тақырып атауы			Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1. Абай ілімі пәні және өзектілігі					
1	Д 1. «Абай ілімі» пәні: мақсаты, міндеттері, пәнді оқудан күтілетін нәтижелер			1	2
	СС 1. «Абай ілімі» пәні: мақсаты, міндеттері, пәнді оқудан күтілетін нәтижелер			2	8
2	Д 2. Ілім, Абай ілімі туралы түсінік. Абай ілімінің маңызы мен мәні. Абай ілімінің концептуалдық моделі.			1	2
	СС 2. Ілім, Абай ілімі туралы түсінік. Абай ілімінің маңызы мен мәні. Абай ілімінің концептуалдық моделі.			2	8
3	Д 3. Абай іліміндегі адам мен заман сипаты. Тұлға мен оның дәуірі, ортасы. Абайдың Кісілік кодексі.			1	2
	СС 3. Абай іліміндегі адам мен заман сипаты. «Тотықұс түсті көбелек» өлеңін талдау. Абайдың Кісілік кодексінің тармақтарын талдау (Абайдың антропологиясы, 2 тарау)			2	8
	БӨЖ 1. «Абай ілімінің қазіргі замандағы өзектілігі (эссе)			1	8
	ОБӨЖ 1. Абай іліміндегі Адам философиясы: табиғаты, мақсаттары және өзін-өзі жетілдіру (жеке жоба)			1	4
4	Д 4. Абайдың білім концепциясы және оның жүйесі. Абайдың білім, ғылым туралы жалпы қағидаларының негізінде пайымдалған білім концепциясының жалпы сипаттамасы. Таксономия ұғымы. Абай таксономиясы ұғымы және оның сатылары: ТАЛАП → ҚАБЫЛДАУ → БІЛУ → ТҮСІНУ → ЕСТЕСАҚТАУ → ҚОЛДАНУ			1	2
	СС 4. Абайдың білім концепциясы және оның жүйесі. Абайдың білім концепциясының жалпы сипаттамасы. Білім, ғылым – Абайдың ілімінде маңызы зор, мәні терең рухани құндылық. Таксономия ұғымы туралы түсінік. Абай таксономиясы және оның сатылары.			2	8
5	Д 5. Абай ілімінің бастау-көздері жайлы жалпы түсінік: мезгілдік-мекендік шегі			1	2
	СС 5. Абай ілімінің бастау-көздері. Абай ілімі бастау-көздерінің аумақтық шегі: а) отандық; ә) дүниежүзілік. Абай ілімі бастау көздерінің мезгілдік шегі: а) біздің заманымызға дейінгі дәуір; ә) біздің заманымыз.			2	8
МОДУЛЬ 2. Абай ілімі және оның бастау көздері					
6	Д 6. Абай ілімі және қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы мен мәдениеті. Абай және шешендік өнер.			1	2

